

דבר ראש המכון

חברים יקרים, דמוקרטיה דורשת לגיטימציה ותלויה במעורבות ציבורית דינמית ובישי פוליטי, המכיר בלגיטימיות עמדותיו של האחר. בהעדר מרכיבים אלו, המנגנונים הדמוקרטיים הופכים לכלים טכניים בלבד והיריבות הפוליטית הופכת אלימה ומדירה. לאור חשיבות הנושא, התמקד השנה המכון לחירות ואחריות בנושא הקיטוב הפוליטי בישראל, בהשלכותיו הפוליטיות והחברתיות, בדרכים להפחתתו ובעלייה באלימות הפוליטית שהוא מעודד. מהסקרים שערך במהלך השנה עולה כי הציבור בישראל מודע לפילוג הפוליטי, וכי הוא עוקב בדאגה אחר העלייה ברמות האלימות בישיח ובהתנהגות. החשש מדיון ושיח בנושאים שנויים במחלוקת, שמגיע לעיתים עד כדי הימנעות מעיסוק בנושא, מהווה נורת אזהרה לדמוקרטיה הישראלית בכללותה. תשפ"ג, העומדת בפתח, מהווה הזדמנות להתבוננות פינימה וחשבון נפש. חגי תשרי מאפשרים לנו אחר העלייה ברמות האלימות בישיח ובהתנהגות. החשש מדיון ושיח בנושאים שנויים במחלוקת, שמגיע אידאולוגי שיש לו עימו הרבה במשותף. בפרוס השנה החדשה, אני מאחל לקום שנה טובה, שנה של שיח ציבורי דינמי ודילוג פתוח ונוקב החותר לשימור הדמוקרטיה הישראלית ולחיזוקה. אני מזמין אתכם להיות שותפות/ים לעשייה שלנו ולקחת חלק בפעילויות המכון, ולעקוב אחר האירועים והפרסומים [באתר האינטרנט של המכון](#) וברשתות החברתיות.

בברכת שנה טובה,

ד"ר אמנון כורי
ראש המכון לחירות ואחריות

מחקר במכון

סקרים
המכון לחירות ואחריות רואה חשיבות רבה ביצירת מדדים לבחינת הדמוקרטיה הישראלית, לצורך הערכת תפקודו ואופן הציבור בה. בשנת תשפ"ב ערך המכון 10 סקרים שבחנו את עמדות הציבור בנושא ומחשבה המשותפת על חיינו המשותפים ועל היחס שלנו לאחר הפוליטי - לא אויב אלא יריב הציבור הישראלי בערכים דמוקרטיים וליברליים בישראל. הסקרים נערכו בקרב מדגמים גדולים ומייצגים של החברה הישראלית על כל גווניה.

[לכל סקרי המכון >>](#)

<p>על הלחץ לפרסם סקרים ד"ר אמנון כורי מסביר כיצד דרישת התקשורת לפרסום סקרי מנדטים עלולה להטות את תוצאות הסקרים</p> <p>זהירות, סקר לפיך: הצצה אל מאחורי הקלעים של האובססיה הלאומית אורן דורי, גלובס, יולי 2022</p> <p>לקריאת המאמר >></p>	<p>על שקיפות בסקרים ד"ר אמנון כורי וד"ר עומר יעיר קוראים לחברות הסקרים להגביר את השקיפות בנתונים המתפרסמים</p> <p>מה שהסקרים לא מספרים לנו אמנון כורי עומר יעיר, הארץ, אפריל 2022</p> <p>לקריאת המאמר >></p>
---	---

<p>על סקר בנושא עמדות הציבור בנושאי דת ומדינה ד"ר ניה גולן-נדיר על הסיבות שלא מאפשרות שינוי דרמטי בנושא</p> <p>הציבור תומך בשינוי דרמטי בנושאי דת ומדינה, אלה הסיבות שלא מאפשרות אותו שירית אביטן הן, גלובס, אוגוסט 2022</p> <p>לקריאת המאמר >></p>	<p>על סקר שביעות רצון משרי הממשלה ד"ר אמנון כורי מסביר מה הציבור מזהה אצל השר טרופר</p> <p>סיפור פשוט נדב אייל, הארץ, יוני 2022</p> <p>לקריאת המאמר >></p>
--	---

האכסניה

השנה התחדשנו באכסניה - במה ייחודית מקוונת, המהווה בית לרשימות קצרות בשפה העברית. הרשימות מהוות תמצית של מאמרים וספרים של חוקרים וחוקרות מהארץ והעולם, העוסקים בהיבטים שונים של החברה הפוליטית בישראל. כיום קיימים כ-20 מאמרים באכסניה, ואנו מזמינים חוקרים וחוקרות לפרסם בו.

[לכל פרסומי האכסניה >>](#)

<p>הולכים לקלפי כדי לנצח, לא (רק) כדי להשפיע על מדיניות: החשיבות של הדהוד עם קבוצה אידיאולוגית בישראל</p> <p>ד"ר אודליה אושרי, ד"ר עומר יעיר ופרופ' ליאוני האדי</p> <p>לקריאת הרשומה >></p>	<p>נורמליזציה של שנאה: זהות, קיטוב ראשי ודה-הומניזציה בפייסבוק בהקשר של סכסוך פוליטי</p> <p>טל אוריין ראל, פרופ' ג'סיקה כץ ג'יימסון, ופרופ' יפעת מעוז</p> <p>לקריאת הרשומה >></p>
--	--

הכירו: הזכות במענקי מחקר

השנה זכו במענקי מחקר שני מחקרים שהתמקדו בחקר הפוליטיקה והחברה בישראל, בדגש על ייצוגיות במערכת הפוליטית. כל מחקר זכה בתמיכה של 10,000 ש"ח. גל ביטון, דוקטורנטית מאוניברסיטת תל אביב וקלרטה טרגר, פוסטדוקטורנטית מאוניברסיטת טורונטו, בנושא ההשפעה של מגיפה עולמית על עמדות הציבור ביחס למדיניות חברתית. אפרת מישר, דוקטורנטית מאוניברסיטת חיפה, בנושא אופן הציבור ומחויבות אזרחית בקרב אזרחי ישראל בעת חירום.

פעילות ציבורית

כנסים
תוצרי המחקר של המכון לחירות ואחריות הוצגו השנה ב-5 כנסים ציבוריים. כנסים אלו, אשר דנו במגוון נושאים הנחקרים במכון ונמצאים על סדר יומה של החברה הישראלית, הפגישו שרים וחברי כנסת, מומחים מהאקדמיה, אנשי תקשורת וסטודנטים וזכו להד תקשורת רב. נוסף על כנס הדגל של המכון שהתקיים בכ"ט בנובמבר, התקיימו גם הכנסים: כללי המשחק של טורונטו, בנושא ההשפעה של מגיפה עולמית על עמדות הציבור ביחס למדיניות חברתית. כנס בינלאומי בנושא סדר יום פוליטי (Comparative Agendas Project) וכנס בנושא קיטוב פוליטי בישראל.

[לכל כנסי המכון >>](#)

<p>חורבן הבית או חורבן הדמוקרטיה? אמנון כורי, זמן ישראל, יוני 2022</p> <p>לקריאת המאמר >></p>	<p>קיטוב פוליטי בישראל - תמונת מצב אמנון כורי עומר יעיר, ליברל, נואר 2022</p> <p>לקריאת המאמר >></p>
--	---

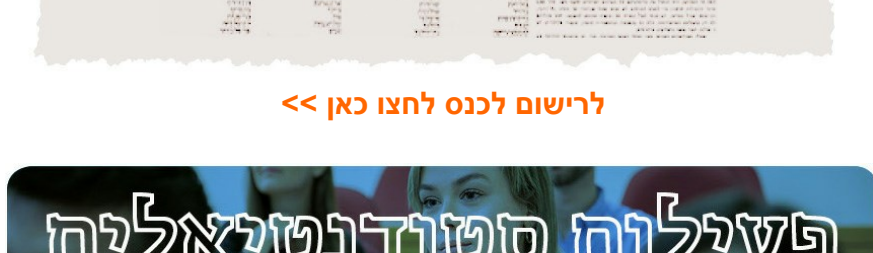
לשנת תשפ"ג מתוכננים כנסים רבים נוספים אשר יעסקו בתכנים כגון פוליטיקה (בשיתוף עם Christopher Wlezinger מאוניברסיטת טקסס באוסטין), ארון והשתתפות פוליטיים, אתיקה של נבחרים וציבור (בשיתוף ביה"ס לתקשורת ופרופ' אסא כשר) ושיטת הבחירות.

הכנס השנתי של המכון יתקיים בתאריך הסמלי כ"ט בנובמבר. הכנס יעסוק בהיבטים שונים של הדמוקרטיה הישראלית ובכלל זה בנושאים הקשורים לבחירות בישראל ודעיכה באופן הציבורי בשיטה הפוליטית.

הוסיפו ליומנים:

כנס נ"ט בנובמבר

שלישי, 29 בנובמבר 2022 | קמפוס אוניברסיטת רייכמן

[לרישום לכנס לחצו כאן >>](#)

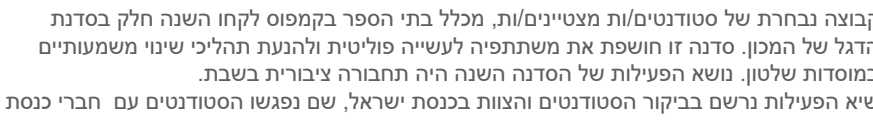
פעילות סטודנטית

יום הדמוקרטיה
במרץ האחרון התקיים האירוע הסטודנטיאלי השנתי, העוסק בדמוקרטיה ובמשילות. הכנס, שאורגן בשיתוף אגודת הסטודנטים ובהובלת הסטודנטים, היווה במה למפגש מרתק שלהם עם פוליטיקאים ואנשי ציבור מובילים.

שרת הפנים איילת שך ושרת התחבורה ח"כ מרב מיכאלי עם הסטודנטים הפעילים. צילום: אורן שלו

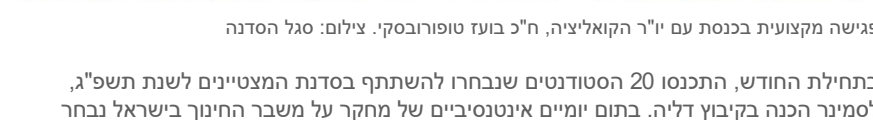
סדנת המצטיינים
קבוצה נבחרת של סטודנטים/ות מצטיינים/ות, מכלל בתי הספר בקמפוס לקחו השנה חלק בסדנת הדגל של המכון. סדנה זו חושפת את משנתה לשיח פוליטי ולהנעת תהליכי שינוי משמעותיים במוסדות שלטון. נושא הפעילות של הסדנה היה תחבורה וציבוריות בשיתוף עם חברי כנסת שאת הפעילות נרשם בביקור הסטודנטים והצוות בכנסת ישראל, שם נפגשו הסטודנטים עם חברי כנסת והציגו להם את נירות המדיניות והצעותיהם לפתרון.

פגישה מקצועית בכנסת עם יו"ר הקואליציה, ח"כ בועז טופרובסקי. צילום: סגל הסדנה

בתחילת החודש, התכנסו 20 הסטודנטים שנבחרו להשתתף בסדנת המצטיינים לשנת תשפ"ג, לסמינר הנחה בקיבוץ דליה. בתום יומיים אינטנסיביים של מחקר על משבר החינוך בישראל נבחר בנושא תהליכי החקיקה בכנסת; בפרס המקום השני, בסכום 2,500 ש"ח זכתה עבודתו של עדי הור ושר צור, בנושא ייצוג נשים בכנסת; בפרס המקום השלישי, בסכום 1,000 ש"ח זכתה עבודתו של עמרם בנימין בנושא ייצוג פוליטי.

הפרסים יוענקו לזוכים/ות בכנס כ"ט בנובמבר, במעמד נשיאות האוניברסיטה.

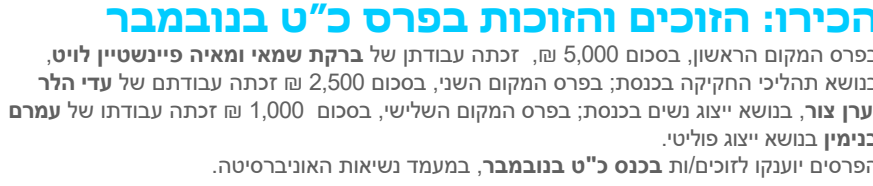
פאנל ראשי רשות בעניין חינוך: איציק חולבסקי, ראש המועצה האזורית מגידו, בהיג' מנסור, ראש המועצה הקומית נספאו וסטודנטים שהשתתפו בסדנה. צילום: סגל הסדנה.

הכירו: הזוכים והזכות בפרס כ"ט בנובמבר

בפרס המקום הראשון, בסכום 5,000 ש"ח, זכתה עבודתו של ברקת שמאי ומאיה פיינשטיין לויט, בנושא תהליכי החקיקה בכנסת; בפרס המקום השני, בסכום 2,500 ש"ח זכתה עבודתו של עדי הור ושר צור, בנושא ייצוג נשים בכנסת; בפרס המקום השלישי, בסכום 1,000 ש"ח זכתה עבודתו של עמרם בנימין בנושא ייצוג פוליטי.

הפרסים יוענקו לזוכים/ות בכנס כ"ט בנובמבר, במעמד נשיאות האוניברסיטה.

שנה טובה

המכון בטוויטר

המכון בפייסבוק

אתר המכון

ליצירת קשר: טלפון: 09-9527230, מייל: libres@idc.ac.il